

**JULIUS FUČÍK (1903 - 1943)
REPORTÁŽ PSANÁ NA OPRÁTCE (1943)**

Fučík, J.: Reportáž psaná na oprátce, Československý spisovatel, Praha 1985, dvacáté páté vydání.

Vznik této knihy provázely velmi zvláštní okolnosti. Zobrazuje několik posledních let autorova života, které strávil v Pankráčské věznici v roce 1943. V tomtéž roce byl také popraven, tehdejší režim neměl pochopitelně o existenci Fučíkových rukopisů tušení. Jednotlivé části knihy, které byly postupně vynášeny z věznice za pomoci jednoho z dozorců (autor jej neopomněl zmínit – byl jím Kolínský), byly později sestaveny a vznikla z nich tato kniha.

Vzhledem k tomu, že kniha podává reálné obrazy o tom, jak nacisté zacházeli s „nepříjemnými“ lidmi, působí dílo zvláště věrohodně; jediným prvkem, snižujícím jeho kvality, je bezmezná víra autora v komunismus – pokládá jej za jedinou naději lidstva.

Knížku tvoří osm kapitol, není psána chronologicky, autor se často vrací do minulosti a osvětluje čtenáři různé okolnosti. Některé kapitoly jsou zaměřené na popis postav, se kterými přicházel hlavní hrdina do styku, ať už se jednalo o jeho spolupracovníky nebo dozorce ve věznici.

Julius Fučík byl právě u svých spolupracovníků, se kterými tajně vydával Rudé Právo. V tom byli přepadeni gestapem a zatčeni. Fučík se mohl zachránit, ale odsoudil by tak k smrti své přátele, a tak byl zatčen a odveden k výslechu. Výslech byl neobyčejně tvrdý, několikrát se opakoval a Fučík se z něj vzpamatovával několik měsíců.

V cele, ve které strávil více než rok života, se poznal a později také spřátelil se dvěma spoluvězni. Vzájemně si pomáhali. Delší dobu však strávil s mužem, kterému přezdíval „Otec“.

Ve čtvrté kapitole je zobrazena cela číslo 400. Byla to místnost, v níž byli shromažďováni nejčastěji odhalení komunisté čekající na výslech. Na této místnosti bylo zvláštní to, že ačkoliv vyslychaní mezi sebou nemohli komunikovat, rozuměli si a třeba jen nepatrnými gesty si dokázali sdělit velmi důležité informace. V této místnosti také Fučík naposledy spatřil svoji ženu, která, stejně jako on sám, nikdy nezradila, ale na druhou stranu se zde dozvěděl o zradě člověka, kterému velmi věřil a spoléhal na něj. Kvůli jeho zradě bylo zatčeno mnoho lidí.

Autor se také zmiňuje o tom, jak celé situaci přitížil atentát na Heydricha. Němci se s neobvyklou krutostí mstili zejména na věznicích. V poslední kapitole se Fučík dozvěděl o svém transportu, a tak již pozbývá nadějí na přežití. Vzpomínal na svůj život a za jedinou spásu lidstva považoval Rudou armádu.